

Magyar Szója
és
Fehérjenövény Egyesület
fajtakísérletei

MAGYAR SZÓJA

2020

A Magyar Szója Nonprofit Kft. tagjai

valamint

Dr. Balikó Sándor • Dr. Novák László
Margitta-sziget 92 Kft. • Tóth Gábor • Terra-Unió Kft.
Prügyi Mg. Zrt • Lefka Kft.

- ▶ A Magyar Szója Nonprofit Kft. a magyar szójatermesztőket, feldolgozókat és felhasználókat magába foglaló szakmai szervezet. Alapvető célkitűzéseink között szerepel a magyar, genetikai módosítástól mentes szója termésterületének növelése és feldolgozásának segítése, azáltal, hogy a lehető legszélesebb körben ellátjuk a termelőket információkkal és szakanyagokkal.
- ▶ Ennek érdekében Magyar Szója Nonprofit Kft. a Magyar Szója és Fehérjenövény Egyesülettel közösen folyamatosan szervez továbbképzéssel egybekötött szakmai fórumokat és bemutatókat.
- ▶ 2020-ban nyolcadik alkalommal kerülnek megrendezésre a félüzemi fajtakísérletek bemutatói hat helyszínen (Újmoács, Bóly, Hédervár, Prügy, Kiszombor, Bak).
- ▶ Ön most egy tájékoztató szakmai anyagot tart a kezében, amely az idei évi fajtakísérletekben szereplő fajták jellemző tulajdonságainak leírását tartalmazza. Reméljük, ez a kiadvány segítséget nyújt Önnek a területére leginkább megfelelő szófafajták kiválasztásához!

ÁTTEKINTŐ TÁBLÁZAT

FAJTA	származási ország	magyarországi fajtaképviselő
ANNUSHKA	Lengyelország	Szójamag Kft.
AURELINA	Ausztria	Saatbau Linz Hungária Kft.
BETTINA	Ausztria	Lajtamag Kft.
RGT STUMPA	Franciaország	Margitta-sziget 92 Kft.
ALTONA	Ausztria	Saatbau Linz Hungária Kft.
ES MENTOR	Franciaország	Galldorf Zrt.
ES LIBERATOR		Isterra Kft.
NS VULKAN		Tradisco Seeds Kft.
NS ALTIS		Tradisco Seeds Kft.
ALBENGA	Ausztria	Lajtamag Kft.
CORALINE		Saaten-Union Hungária Kft.
SUEDINA	Franciaország	Gabonakutató Kft.
OPALINE		Tradisco Seeds Kft.
KALINKA		Tradisco Seeds Kft.
ES ADVISOR	Franciaország	Galldorf Zrt.
ZORA	Szerbia	Pap és Papp Kft.
YAKARI		Saaten-Union Hungária Kft.
RGT SCALA	Franciaország	Pannon-Mag-Agrár Kft.
ANANDA	Ausztria	Saaten-Union Hungária Kft.
ES TRIBOR	Franciaország	Sumi Agro Hungary Kft.
S-0880	Magyarország	Margitta-sziget 92 Kft.
DUKAT	Szerbia	Betamag-Trade Kft.
BAHIA	Olaszország	Gabonakutató Kft.
BORBÁLA	Magyarország	Biomagker Kft.
ES INDICATOR	Franciaország	Sumi Agro Hungary Kft.
ES MEDIATOR	Franciaország	Galldorf Zrt.
ISIDOR	Franciaország	Sumi Agro Hungary Kft.
RGT SPHERA	Franciaország	Pannon-Mag-Agrár Kft.
RADIOSA		Isterra Kft.
NS APOLO	Szerbia	Pap és Papp Kft.
RGT SAFRANA	Franciaország	Pannon-Mag-Agrár Kft.

Bak	Hédervár	Prügy	Újmoács	Bóly (kísparcella)	éréscsoport	jelölés	tőszám	oldal
●	●	●	●	●	igen korai	000	1.000.000	4
●	●	●	●	●	igen korai	000	650.000	5
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	500.000	6
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	500.000	7
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	600.000	8
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	550.000	9
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	550.000	10
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	500.000	11
●	●	●	●	●	igen korai	000/00	500.000	12
●	●	●	●	●	korai	00	450.000	13
●	●	●	●	●	korai	00	500.000	14
●	●	●	●	●	korai	00	500.000	15
●	●	●	●	●	korai	00	500.000	16
●	●	●	●	●	korai	00	500.000	17
●	●	●	●	●	korai	00/0	500.000	18
●	●	●	●	●	korai	00/0	550.000	19
●	●	●	●	●	korai	00/0	550.000	20
●	●	●	●	●	korai	00/0	500.000	21
●	●	●	●	●	középkorai	0	400.000	22
●	●	●	●	●	középkorai	0	500.000	23
●	●	●	●	●	középkorai	0	400.000	24
●	●	●	●	●	közép	0/1	400.000	25
●	●	●	●	●	közép	0/1	450.000	26
●	●	●	●	●	közép	0/1	450.000	27
●	●	●	●	●	közép	1	400.000	28
●	●	●	●	●	közép	1	400.000	29
●	●	●	●	●	közép	1	400.000	30
●	●	●	●	●	közép	1	400.000	31
●	●	●	●	●	közép	1	400.000	32
●	●	●	●	●	közép	1	450.000	33
●	●	●	●	●	közép	1	380.000	34

ANNUSHKA

► Fajtajogosult: Szójamag Kft.

► Elsősorban másodvetésben javasoljuk termesztését. Elérhető termés 2,2–3 t/ha. Az öntözést meghálálja, nem elágazó típus, ezért fontos magas tőszámmal vetni. Levele hosszúkas, hegyesedő, virágszíne lila. Lombtrágyázást meghálálja. Rendkívüli koraisága miatt megkésett vetésben is biztos termést hoz, másodvetésben is biztonsággal beérik. Gabona előveteménynek is alkalmas.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

nagyon korai

Tenyészidő

80 – 85 nap

Ezermagtömeg

120 – 150 gramm

Javasolt tőszám

1.000.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

15 – 45 cm

Javasolt vetési idő

fővetésben: április közepe

Fehérjetartalom

35 – 36%

Olajtartalom

18 – 19%

4

AURELINA

► Fajtajogosult: Saatbau Linz Hungária Kft.

► Az Aurelina a Saatbau Linz saját, osztrák nemesítésű, igen korai szója fajtája. Napjainkban már a Saatbau Linz Európa 2. legjelentősebb szójanemesítő és vetőmagforgalmazó vállalata. Különösen kiemelkedőek a cég igen korai, korai éréscsoportba tartozó fajtái. Az Aurelina a magyarországi piacon cégünk legkorábbi fajtája. Érésideje 115–120 nap. Növekedési típusa determinálatlan Éréscsoportjában kiemelkedő termésekre képes, akár 4 tonna felett is tud teremni. Száraz és nedvesebb körülmények között is jól teljesít, megbízható fajta. Világos köldökű, nagy szemű, mutatós magjai vannak, humán feldolgozásra is kiválóan alkalmas. Fehérjetartalma magas. Növénymagassága közepes, kezdeti fejlődése lendületes, jó a szárszilárdsága. A robosztusabb fajtákhoz képes kissé légiesebb felépítésű, ezért kissé magasabb, 6–700 000 magdarabszám kivetését ajánljuk hektáronként. Betegség ellenállósága jó. Magjai nem peregnek ki. Jó herbicid- és stressztoleranciával rendelkezik. Ausztriában a bio-termelők kedvelt fajtája.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

115 – 120 nap

Ezermagtömeg

200 – 220 gramm

Javasolt tőszám

600 – 700.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

12 – 45 cm

Javasolt vetési idő

április vége

Fehérjetartalom

magas

Olajtartalom

átlagos

5

BETTINA

► **Fajtajogosult: Lajtamag Kft.**

► A Bettina, az igen korai éréscsoportban kiválóan teljesítő fajta. Koraisága ellenére kiemelkedő teljesítményekre képes. Az AGES kísérletekben 2017–2018 évek átlagában, 12 helyen vizsgálva, 4,2 t/ha terméseredményt ért el. Közepes növénymagasságú, jó állóképességű fajta. Kezdeti fejlődése jó. Magpergésre nem hajlamos. Nagy méretű, világos köldökű magja van. Fehérjetartalma átlagos. Jól ellenáll a betegségeknek, különösen a vírusoknak. Ajánlott magszám 60–70 mag/m².

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

125 – 130 nap

Ezermagtömeg

180 – 200 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 600.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 45 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 05.10.

Fehérjetartalom

35 – 39%

Olajtartalom

21 – 24%

6

RGT STUMPA

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

120 – 125 nap

Ezermagtömeg

190 – 220 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm

Javasolt vetési idő

04.10 – 05.20.

Fehérjetartalom

37 – 42%

Olajtartalom

21 – 23%

7

► **Fajtajogosult: Margitta-sziget 92 Kft.**

► Az RGT Stumpa magas terméspotenciállal rendelkező igen korai érésidejű fajta. A növények nem magasak, kiváló állóképesség jellemzi őket, megdőlésre nem hajlamosak. A kezdeti fejlődés gyors. A virág színe lila. Magja közepesen nagy, szürke köldökű. Fehérjetartalma magas, kiváló takarmányértékű fajta. Betegségekre nem érzékeny.

ALTONA

► **Fajtajogosult: Saatbau Linz Hungária Kft.**

► Igen korai, de az éréscsoport végén érő Ausztriában nemesített és újonnan regisztrált fajta.

Különösen a szárazabb termőhelyeken szerepelt jól, ilyen helyeken az éréscsoport legjobb termését hozta 2017–2018-ban. 4,35 t/ha-os termésével 105%-kal előzte meg a sztenderdeket. Magyarországon fajtajelöltként 2018-ban 3,36 t/ha-os eredményt ért el 10 kísérleti hely átlagában. Viszonylag magas termé-
tű, de jó állóképességű fajta. Kezdeti fejlődése jó. Köldökszíne világos, magja nagy méretű, amelyek humán értékesítésre is előnyös tulajdonságok. Betegségeknek jól ellenáll, különösen szklerotíniának és vírusoknak. Fehérjetartalma átlagos.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

130 nap

Ezermagtömeg

183,5 gramm

Javasolt tőszám

600.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

12 – 45 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.10.

Fehérjetartalom

37,95% (2018 Nébih)

Olajtartalom

23,9% (2018 Nébih)

8

ES MENTOR

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

123 nap

Ezermagtömeg

170 – 190 gramm

Javasolt tőszám

550.000 – 650.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

12 – 45 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 05.15.

Fehérjetartalom

38 – 43%

Olajtartalom

20 – 22%

9

ES LIBERATOR

► **Fajtatulajdonos:** Euralis

► **Fajtajogosult:** Isterra Közép-Európa Kft.

► Az igen korai éréscsoport új, 2020-ban elismert kiemelkedő fajtája. Koraiságából következik, hogy deszikkálás nélkül betakarítható, az ország északi részén is sikeresen termesztethető. Rendkívül stabil szárú, jó állóképességű. A fajtát rövid nóduszok, és csokrosan elhelyezkedő hüvelyek jellemzik.

Érése egyöntetű, ezért lehetővé válik a korai, gyors betakarítás. Hektáronkénti fehérjehozama kiemelkedő. A köldök színe sötétbarna. Fontos tulajdonsága, hogy gyomirtás során nem mutat érzékenységet a metribuzin és pendimetalin hatóanyagú szerekre.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészdő

122 nap

Ezermagtömeg

180–200 gramm

Javasolt tőszám

550.000–600.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

12–45 cm

Javasolt vetési idő

04.15.–05.15.

Fehérjetartalom

39–42%

Olajtartalom

20–22%

10

NS VULKAN

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészdő

115–120 nap

Ezermagtömeg

150–170 gramm

Javasolt tőszám

500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45–50 cm

Javasolt vetési idő

04.15.–05.15.

Fehérjetartalom

37,4–39,9%

Olajtartalom

21,7–23,1%

11

► **Fajtajogosult:** Tradisco Seeds Kft.

► A korai éréscsoportban az egyik legmagasabb hozamra képes fajtánk. Igen jó kezdeti fejlődés ellenálló fajta. Kiváló adaptációs képessége miatt megállja a helyét eltérő környezeti viszonyok mellett. Betegségellenállósága szintén átlagon felüli.

NS ALTIS

► **Fajtajogosult: Tradisco Seeds Kft.**

► Éréscsoportjában kiemelkedő hozamra képes. Igen jó kezdeti fejlődésű fajta. Kiváló betegségellenállósággal és fiziológiai állóképességgel rendelkezik. Megdőlésre és szempergésre nem hajlamos.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészidő

115 – 120 nap

Ezermagtömeg

140 – 160 gramm

Javasolt tőszám

500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 – 50 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.15.

Fehérjetartalom

35,4 – 39,9%

Olajtartalom

21,7 – 24,1%

12

ALBENGA

► **Fajtajogosult: Lajtamag Kft.**

► A Saatbau Linz saját szójanemesítésének egyik TOP fajtája. Kiemelkedő termésekre képes, fehérjetartalma is viszonylag magas, így rendkívül jó fehérjehozam érhető el vele. 2018-ban az AGES kísérletekben 4,36 t/ha eredményt hozott. A magyarországi NÉBiH kísérletekben 2018-ban 3,25 t/ha lett a termése, de Iregszemcsén 4,72 t/ha, Hobolon 4,52 t/ha. Alacsonyabb termetű, mint az Altona, állóképessége jó. Nagy méretű, világos köldökű magjai vannak, melyek pergésre nem hajlamosak. Kezdeti fejlődése gyors. Egészséges, betegségeknek jól ellenálló fajta. BIO vetőmagja is kapható.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

125 – 135 nap

Ezermagtömeg

190 – 210 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 05.20.

Fehérjetartalom

36 – 39%

Olajtartalom

22 – 24%

13

CORALINE

► **Fajtajogosult: Saaten-Union Hungária Kft.**

► A CORALINE fajta az igen korai tenyészidő mellett, kompromisszumok nélküli versenyképes termésszintet képes biztosítani termelőjének. Hozamát tekintve az említett éréscsoportban igazi un. tendencia törő fajta, hiszen meglepően nagy termőképessége és termésstabilitása mellett szemtermésében a minőségi jellemzők harmonikus aránya is figyelemre méltó. Az agronómiai szempontból jól kezelhető, un. determinált növekedési típusú növények, az érését jellemző korai és dinamikus betakaríthatóvá váló állománya, a rugalmasság biztosítéka és szabadsága is egyben a vetésforgóban. Hiszen a CORALINE állományszárítás nélkül korán betakarítható, ezért kiválóan alkalmas előveteménye a szeptemberi vetésű hibridkalászosoknak és korai vetési igényű őszi gabonának országszerte. Sőt, öntözött körülmények között akár másodvetésben is eredményesen termesztethető fajta. Figyelmesen járjunk el viszont a betakarítás szervezése kapcsán! Az igen korai éréscsoportra jellemző módon ügyeljünk arra, hogy a vetést követően rendszerint 110–115 nappal már a teljesérést követően jól időzítve, a fajta jellemzőinek megfelelő érettségi állapotban lehetőleg szemveszteségektől mentes állományt takarítsunk be.

Növekedés típusa

determinált

Éréscsoport

igen korai

Tenyészidő

110 – 115 nap

Ezermagtömeg

180 – 195 gramm

Javasolt tőszám

500.000 – 550.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

12 – 25 cm (45 cm)

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.25.

Fehérjetartalom

33 – 35%

Olajtartalom

19 – 22%

14

SUEDINA

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészidő

125 – 130 nap

Ezermagtömeg

220 – 240 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 550.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

15 – 30 cm

Javasolt vetési idő

04.20 – 05.31.

Fehérjetartalom

36 – 38%

Olajtartalom

18 – 21%

15

► **Fajtajogosult: Gabonakutató Nonprofit Kft.**

► Hazánkban 2018-ban kezdődött meg a fajta forgalmazása. Kiemelkedően magas ezermagtömegéhez – megfelelő tápanyagellátás, jó gümőképződés esetén – kiemelkedő fehérjetartalom párosul. Magyarország egész területén ajánljuk termesztését. Duplagabona sortávolságú vetésnél nagyobb sortávolságra vetni nem ajánlott! A javasolt vetési időszakban vetve, szeptember első felében biztosan beérik, ezért az őszi kalászosok jó előveteménye. Meghálálja a vetéssel egy menetben (vetőgéppel) kijuttatott tápanyagot. Metribuzin hatóanyagra nem érzékeny! Szára, levele barnásan szőrözött. Magja köldökének színe sötétbarna.

OPALINE

► **Fajtajogosult: Tradisco Seeds Kft.**

► Kiváló évjáratstabilitás és betegséggellenállás jellemzi az Opaline fajtát. Korai érésű, közepes magasságú, megdőlésre nem hajlamos fajta. Intenzív fejlődése magas hozammal párosul. Pergésre nem hajlamos. Kiváló választás a korai éréscsoportban.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészdő

130 – 160 nap

Ezermagtömeg

200 – 210 gramm

Javasolt tőszám

500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 – 50 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.10

Fehérjetartalom

35,4 – 38,9%

Olajtartalom

22,7 – 24,1%

16

KALINKA

► **Fajtajogosult: Tradisco Seeds Kft.**

► Magas termés potenciál és erős ellenálló képesség jellemzi ezt a fajtát. Éréscsoportjában kiemelkedő hozamra képes. Kezdeti fejlődési erélye látványos. Jól alkalmazkodik a változó évjáráthatásokhoz. Betegséggellenállósága szintén átlagon felüli.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészdő

130 – 150 nap

Ezermagtömeg

210 – 220 gramm

Javasolt tőszám

500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 – 50 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.10

Fehérjetartalom

36,5 – 38,5%

Olajtartalom

22,2 – 23,2%

17

► **Fajtajogosult: Galldorf Zrt.**

► Alsó hüvely magassága 12 cm, kiemelkedő a termőképessége, erős szára megdőlésre nem hajlamos. Kiemelkedő fehérjetartalommal és nyerszsír tartalommal rendelkezik. Magas szintű Sclerotinia tolerancia jellemzi.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

igen korai/korai

Tenyészidő

128 – 132 nap

Ezermagtömeg

190 – 220 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 550.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 70 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 04.30.

Fehérjetartalom

38 – 43%

Olajtartalom

20 – 22%

18

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészidő

125 nap

Ezermagtömeg

160 – 180 gramm

Javasolt tőszám

500.000 – 550.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm / gabona: 12,5 – 15 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 05.10.

Fehérjetartalom

35 – 38%

Olajtartalom

19 – 20%

19

► **Fajtajogosult: Pap és Papp Kft.**

► A Délnyugat-Dunántúlon több, mint öt éve termesztett szerb fajta, amely kiemelkedő termőképességével nem csupán éréscsoportjában, de a hosszabb tenyészidejű fajtákkal is nagy sikerrel veszi fel a versenyt.

Szára magas, levele ovális, szürkésfehér szőrözöttséggel, virága lila, termése sárgás, világos színű köldökkel, így humán étkezési célra is termesztethető, elágazásra hajlamos fajta.

Kedveli a magasabb tőszámot, de kis ezermagtömege miatt az optimális vetési dózis nem haladja meg a 100 kg-ot.

Tenyészidejének rövidege miatt rugalmasan vethető, jól tolerálja a későbbi vetést, elsőrangú őszi kalászos elővetemény.

Száraz száron érik, így jól szecskázható, aratása kevésbé energiaigényes, az alsó hüvelyek magassága 13–14 cm.

YAKARI

► Fajtajogosult: Saaten-Union Hungária Kft.

► Féldeterminált növekedési típusú, nagy produktivitású un. generatív fajta. Korai érésidővel jellemezhető, sőt ezen tenyészidőszakra pozícionálható fajták között is az érésidő első felében válik betakaríthatóvá. A középmagas növények állóképessége kiváló, az érett hüvelyekből a termés jellemzően nem pereg.

Talajtípus tekintetében nem válogat, erőteljes és buja gyökérzetet fejleszt, sőt a gyökerek gyökérgümő tevékenységi sajátságai is átlagon felüliek. Növénykórtani szempontból megbízhatóan teljesít, rendszerint egészséges növényállományt fejleszt. A YAKARI hüvelyekben ülő magvak egészségesek, sárga héjszínűek, világos barna magköldökűek és közepes (175–185 gramm) ezerszem tömeggel bírnak. A nagy termés mellett kedvező tulajdonsága a YAKARI termesztése során képződött és betakarított árumagnak a kiemelkedően magas fehérje tartalma, amely összességében igen jó PRO: FAT mutatókat eredményezve, magas biológiai értékű takarmány alapanyag biztosítását teszik lehetővé.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészidő

125 – 130 nap

Ezermagtömeg

175 – 185 gramm

Javasolt tőszám

550.000 – 600.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

25 cm – 45 cm (50 cm)

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.10.

Fehérjetartalom

36 – 38%

Olajtartalom

21 – 22%

20

RGT SCALA

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészidő

n.a.

Ezermagtömeg

n.a.

Javasolt tőszám

n.a.

Javasolt sortáv

n.a.

Javasolt vetési idő

n.a.

Fehérjetartalom

37 – 38%

Olajtartalom

21 – 22%

21

► Fajtajogosult: Pannon-Mag-Agrár Kft.

► Az RGT Scala az RAGT frissen elismert korai érésű fajtája. A virág színe fehér, a szár szőrözöttsége sárgásbarna. Féldeterminált növekedésű, amelynek köszönhetően a növények közepesen magasak, az első hüvelyek mintegy 15 cm magasan találhatók a talajszint felett. A mag kicsi, a héj színe sárga, sötétbarna köldökkel. A fehérjetartalom nem kiemelkedő, azonban magas terméspotenciállal rendelkezik a fajta.

ANANDA

► Fajtajogosult: Saaten-Union Hungária Kft.

► Az ANANDA a hazai szójatermesztés új, versenyképes és egyre meghatározóbbá váló fajtája. Sőt, adottságai alapján napjaink standard fajtája a NÉBIH korai éréscsoportban futó állami szója fajtaminősítési vizsgálatoknak. Mindezek mellett a fajta agronómiai szempontból értékes tulajdonságait tekintve két érésidő határán van, azaz középkorainak tekinthető. Ennek megfelelően a vetésforgó szervezési munkákat és a regionális fajtahasználat lehetőségeit is egyaránt segíti úgy, hogy az ANANDA esetében mindezek az agronómiai előnyök a középérésűek kimagasló termőképességét hordozva együttesen hasznosíthatóak. A fajta az ország valamennyi termőtáján megállja a helyét. Homogén, jó dinamikával fejlődő növényállományt képez, amelyet a terméskötés időszakában egyenletes virágzás és érés jellemez. Az ANANDA kifejezetten jó állóképességű, fejlődési típusából eredően (un. féldeterminált) szélesebb sortávon és ritkább vetésben alkalmazva elágazó (kompenzációs) hajlamú. Az alsó hüvelyek rendszerint 12–15 cm magasságban helyeződnek el, így lehetővé válik a biztonságos és veszteségtől mentes betakaríthatóság. Közepes magméret, sárga magbelső, világos maghéj, világosbarna magköldök jellemzi.

Növekedés típusa

féldeterminált (kompenzációs)

Éréscsoport

középkorai

Tenyészdő

128 – 135 nap

Ezermagtömeg

165 – 195 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 450.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

25 – 45 cm (75 cm)

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.10.

Fehérjetartalom

32 – 35%

Olajtartalom

20 – 23%

22

ES TRIBOR

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészdő

125 – 135 nap

Ezermagtömeg

180 – 200 gramm

Javasolt tőszám

490 – 500 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 04.30.

Fehérjetartalom

35 – 36%

Olajtartalom

18 – 19%

23

► Fajtajogosult: Sumi Agro Hungary Kft.

► 2018-ban került minősítésre az ESG 151-es kódszámon a NÉBIH kísérleteiben is vizsgált újgenerációs Euralis szójafajta, mely a Magyar Szója kísérleteiben a Margitta-sziget 92 Kft. területén 5,784 t/ha terméssel és 228 g ezermagtömeeggel bizonyította, hogy ennek a fajtának igen komoly szerepe lesz a közeljövőben Magyarország teljes területén. Közepes magasságú, rendkívül jó állóképességű fajta, betegségekre nem fogékony, őszi kalászos előveteménynek is bátran ajánljuk. 2018-ban folytatott kísérleteink alapján éréscsoportjában a korai és középérésű csoport határán van, az általunk forgalmazott fajták között a Sponsor és az Isidor közötti érésidőt mutatta, így az a döntésünk, hogy azonnal állítunk is elő belőle, pozitív visszaigazolást kapott. Szaporítása a Sumi Agro Hungary Kft. szerződött partnereinél növekvő területen folytatódik az elkövetkező években.

► **Fajtajogosult: Margitta-sziget 92 Kft.**

► Nagy termőképességű, magas fehérje- és olajtartalmú fajta. Barna szőrözöttségű, lila virágú, korán érő és korán betakarítható, jó szárszilárdságú fajta. Magja közepes nagyságú, lapított gömb alakú. A mag köldökének színe a maghéjjal megegyező.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

korai

Tenyészdő

130 – 135 nap

Ezermagtömeg

185 – 210 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 450.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 – 76 cm

Javasolt vetési idő

04.10. – 05.05.

Fehérjetartalom

34 – 36%

Olajtartalom

19 – 21%

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészdő

125 – 135 nap

Ezermagtömeg

155 – 185 gramm

Javasolt tőszám

400 – 450 csíra/ha

Javasolt sortáv

37 – 50 cm

Javasolt vetési idő

04.10 – 04.30.

Fehérjetartalom

40% feletti

Olajtartalom

18 – 22%

► **Fajtatulajdonos: Delta Agrar D.O.O. Szerbia**

► **Fajtajogosult: Betamag-Trade Kft.**

► Az érési csoportjának egyik legkedveltebb képviselője Szerbiában, és várhatólag hazánkban is.

Jellemzője a nagyon magas alkalmazkodóképesség és termésstabilitás, különböző körülmények között is.

Intenzív technológia mellett akár 5 tonna/ha feletti hozamra is képes. Jó elágazó képességgel rendelkezik, ezért javasolt a széles sortávban történő vetés, mivel a termés jelentős része az oldalhajtásokon képződik.

Az ország bármelyik szójatermelő körzetében termeszthető. (2019 Bóly 4,2 tonna /ha, Iregszemcse: 3,85 tonna/ha, Jászboldogháza 2,96 tonna/ha.)

Bio előállításban is vethető. Szebiában a Dukat vetőmag 20%-a bio területen kerül elvetésre. Ilyenkor tapasztalatok szerint javasolt 20%-al nagyobb csírászámmal elvetni. Széles sortáv mellett, a sorok közötti gyakori kultivátorozás lehetőségével.

BAHIA

► **Fajtajogosult: Gabonakutató Nonprofit Kft.**

► Magyarországon 2013 óta forgalmazott fajta. Termésének olajtartalma kimagasló. Magja alacsony tripszin-inhibitor tartalmú, ezért közvetlenül (feltárás nélkül) használható takarmányozásra is a megfelelő szabályok betartása mellett. Magyarország egész területén ajánljuk termesztését. Kompenzáló képessége jó, kukorica sortávolságú vetés esetén is nagy hozamokat ad. Tapasztalatok alapján a fajta peronoszpórával szembeni ellenállóképessége kifejezetten jó. Metribuzin hatóanyagra nem érzékeny! Szára, levele barnásan szőrözött. Magja köldökének színe sötétbarna.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészidő

135 – 142 nap

Ezermagtömeg

170 – 220 gramm

Javasolt tőszám

350.000 – 500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

15 – 30 – 45 – 75 cm

Javasolt vetési idő

04.10 – 05.05.

Fehérjetartalom

35 – 37%

Olajtartalom

19 – 23%

26

BORBÁLA

► **Fajtajogosult: Biomagker Kft.**

► Hazai nemesítésű szójafajta, mely a magyar termesztési körülményekhez jól alkalmazkodik. Nagy zöldfelületű levelek és korai virágzás jellemzi. A magas fehérjetartalma és a könnyen roppanó sejtszerkezete miatt humán felhasználásra is kiválóan alkalmas.

Növekedés típusa

féldeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészidő

132 – 138 nap

Ezermagtömeg

210 – 230 gramm

Javasolt tőszám

450.000 – 500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 50 cm

Javasolt vetési idő

04.15.-05.10. (Min. 12-14°C talajhőm.)

Fehérjetartalom

38 – 42%

Olajtartalom

18 – 20%

27

ES INDICATOR

► **Fajtajogosult: Sumi Agro Hungary Kft.**

► 2018-ban került minősítésre ez a kiemelkedő termőképességű, középkései, újgenerációs Euralis szójafajta, melyet a Magyar Szója kísérleteiben a Margitta-sziget 92 Kft. területén 5,611 t/ha terméssel takarították be. Érésideje megegyezik az Isidor fajtáéval. Elsődlegesen Magyarország déli területeire javasoljuk termesztését, intenzív körülmények közé, ahol kimagasló terméspotenciálját igazolni tudja, de kevésbé intenzív körülmények között is nagy termést várhatunk. Az alsó hüvelyek a talajtól 14 – 16 centiméterre vannak, a betakarítási veszteség tehát minimalizálható. Közepes magasságú, kiváló szárszilárdságú fajta, gombabetegségekre nem érzékeny. Nagyobb területen történő felszaporítása 2019-ben kezdődött.

Növekedés típusa

determinált

Érés csoport

közép

Tenyészdő

130 – 145 nap

Ezermagtömeg

160 – 180 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 430.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm

Javasolt vetési idő

04.10 – 04.30.

Fehérjetartalom

42 – 44%

Olajtartalom

21 – 23%

28

ES MEDIATOR

► **Fajtajogosult: Galldorf Zrt.**

► A legnagyobb terméspotenciálú Euralis szójafajta, intenzív technológia mellett üzemi szinten akár 5t/ha feletti termésre képes. Az alsó hüvelyek átlagosan 13 cm-re helyezkednek el talajtól, ami biztonságos és könnyebb betakarítást tesz lehetővé. Megdőlésre nem hajlamos. Átlag feletti Sclerotinia tolerancia jellemzi.

Növekedés típusa

indeterminált

Érés csoport

közép

Tenyészdő

130 – 134 nap

Ezermagtömeg

190 – 220 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 500.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 70 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 04.30.

Fehérjetartalom

38 – 41%

Olajtartalom

20 – 22%

29

ISIDOR

► **Fajtajogosult:** Sumi Agro Hungary Kft.

► Hazánkban 2006. év óta van köztermesztésben. Ma a legnagyobb területen termesztett szójafajta. Kiemelkedően nagy terméseket hoz, nem ritka a 4,5–5 t/ha körüli termés. Az intenzív körülményeket kedveli, de száraz körülmények között sem okoz csalódást. Szárzilárdsága igen jó. Az alsó hüvelyek a talajtól 12–13 cm-re vannak, így a betakarítási veszteség minimalizálható. Levele ovális, magja sárgás, köldöke sötétbarna. Ritkábbra sikerült vetés esetén 3-4 oldalhajtással ágazik el, kihasználva a tenyészterületet. Az ország középső – déli területén javasoljuk termesztését, ahol gabona előveteménynek is kiváló.

Növekedés típusa

indeterminált

Érés csoport

közép

Tenyészidő

130 – 145 nap

Ezermagtömeg

200 – 220 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 430.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

45 cm

Javasolt vetési idő

04.10 – 04.30.

Fehérjetartalom

34 – 36%

Olajtartalom

19 – 22%

30

RGT SPHERA

► **Fajtajogosult:** Pannon-Mag-Agrár Kft.

► Magas növény, mely már önmagában jelzi a termés potenciált. Az alsó hüvelyek magasan helyezkednek el, így veszteségmentesen betakarítható az állomány. Megdőlésre nem hajlamos. Termőhelyi stabilitása jó, a szélsőségeket kivéve minden termőhelyre ajánlott. Kifejezetten jó szárazságtűrő. Különböző betegségforgékonysága nincs. Minimálisan érzékeny a sclerotiniára. A pergési veszteség átlag alatti. Lila virágú, magja fekete köldökű.

Növekedés típusa

n.a.

Érés csoport

n.a.

Tenyészidő

130 – 135 nap

Ezermagtömeg

210 gramm

Javasolt tőszám

360.000 – 400.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 70 cm

Javasolt vetési idő

04.15 – 05.15.

Fehérjetartalom

40%

Olajtartalom

20 – 21%

31

RADIOSA

► **Fajtatulajdonos:** ERSA

► **Fajtajogosult:** Isterra Közép-Európa Kft.

► Új, 2020-ban elismert kiemelkedő termőképességgel rendelkező fajta. Elismeréskori terméseredménye 4,83 t/ha, a sztenderd fajták szintje felett 5%-kal. A középérésű (1) csoport közepén érik. Magjában található antinutritív anyagok mennyisége alacsony, ezért közvetlenül (feltárás nélkül) etethető, a megfelelő szabályok betartása mellett. Közepes magasságú, kiváló állóképességgel rendelkező szója. Magyarország egész területén termeszthető. A kimagasló termésének a titka, hogy sok oldalhajtást fejleszt, ezért vetését elsősorban 45 cm-es sortávra ajánljuk. Tapasztalatok alapján a fajta gombabetegségekkel szembeni ellenállóképessége kifejezetten jó. Magja sárga, a köldökének színe megegyezik a magháj színével. A fajta humán felhasználásra is alkalmas.

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészidő

135 – 140 nap

Ezermagtömeg

170 – 200 gramm

Javasolt tőszám

400.000 – 450.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

24 – 45 – 75 cm

Javasolt vetési idő

04.15. – 05.05.

Fehérjetartalom

37 – 39%

Olajtartalom

21 – 22%

32

NS APOLO

Növekedés típusa

indeterminált

Éréscsoport

közép

Tenyészidő

135 nap

Ezermagtömeg

180 – 200 gramm

Javasolt tőszám

450 – 480.000 csíra/ha

Javasolt sortáv

elsősorban 45 cm és gabona

Javasolt vetési idő

04.15 – 04.30.

Fehérjetartalom

35 – 38%

Olajtartalom

19 – 20%

33

RGT SAFRANA

► Fajtajogosult: Pannon-Mag-Agrár Kft.

► Középerésű szója fajta.

Magas növény, magasan elhelyezkedő alsó hüvelyekkel. Könnyen betakarítható, kevés termésveszteséggel. Inkább a déli párásabb, nedvesebb területekre való. A fehérje tartalma magasabb, 41–42% (I. Éréscsoportban a legmagasabb fehérjével bír.). A betegségekkel, pergással szemben szintén nem érzékeny. A virág színe lila, a mag köldöke barna. Optimális körülmények között az EMT: 260 g-ot is elérheti.

Növekedés típusa

n.a.

Éréscsoport

közép

Tenyészdő

135 – 140 nap

Ezermagtömeg

akár 260 gramm

Javasolt tőszám

360 – 400 csíra/ha

Javasolt sortáv

n.a.

Javasolt vetési idő

május vége

Fehérjetartalom

41 – 42%

Olajtartalom

n.a.

34

A sikeres szójatermesztés fontosabb technológiai elemei

► A szója gondos gazdát kíván, aki ismeri a termesztés technológiájának speciális elemeit. Ehhez szeretnénk a következőkben támpontokat adni Önöknek. A jó termés egyik alapfeltétele a területre leginkább megfelelő fajta kiválasztása. A fajtakiválasztásnál figyelembe kell venni a terület adottságait (talajtípus, pH, tápanyag-ellátottság, gyomflóra, mikroklíma), a termesztési célt (takarmány, ipari, étkezési, vetőmag), a vetésforgóban betöltött helyet, a technikai feltételeket (sортávolság, sorközművelés), valamint a fajta ökológiai igényét, tenyészidejét, beltartalmi paramétereit és termőképességét.

Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy csak olyan területre kerüljön szója, amelynek talaja jó levegő-, hő- és vízgazdálkodású és évelő gyomoktól mentes, illetve az előveteményen nem alkalmaztak olyan herbicideket, amelyek maradványai károsíthatják a szóját. A technológia fontos eleme az őszi szántás, mert csak ezen lehet apró morzsás, egyenletes talajt készíteni a vetéshez. Az őszi szántáskor javasolt kijuttatni a N egy részét (a szármaradványok bonthatáshoz) ill. P₂O₅ és K₂O teljes mennyiségét. A fennmaradó N-t (30–40 kg) – ha szükséges – elegendő tavasszal kijutatni, elősegítendő a növények kezdeti fejlődését mindaddig, amíg a légköri nitrogénmegkötés (a kelés utáni 4–5. héten) elindul. Javasoljuk a baktériummal

35

csávázott, fémzárolt vetőmag vásárlását! Az egyenletes, gyors keléshez 14–16°C az optimális, ezért 12°C-nál hidegebb talajba ne kerüljön a mag. A vetés – lehetőség szerint – szemenkénti vetőgéppel 45–50 cm-es sortávolságra, a talajtípustól és a vetőágy állapotától függően 3–5 cm-re, egyenletes mélységre történjen. A fajták tenyészidejétől, habitusától függően a vetendő csíraszám különböző lehet, amelyről ajánlott a nemesítőktől vagy a szaktanácsadóktól tájékozódni.

A szója növényvédelmének kulcsfontosságú kérdése a gyomirtás. A gyomos szójatáblán a kultúrnövények egyenetlenül érnek, csökken a betakarítási teljesítmény és nő a betakarítási veszteség, valamint a termés minősége is romlik. Főleg a melegkedvelő libatopfajok, disznóparéj-félék, köles-félék, szerbtövisfajok, selyemmályva, csattanó maszlag, keserűfűfajok, kender és a mezei aszat okozhat problémát. A lassú fejlődése miatt a szója hajlamos a kezdeti erős gyomosodásra, ezért ajánlott a kémiai, preemergens kezelést és a min. kétszeri mechanikus kapálást, (sorközművelést) kombinálva alkalmazni az állomány záródásáig. A jó minőség érdekében fontos a betakarítási idő és a betakarítási nedvesség (16–18%) helyes megválasztása, az aratási veszteség mérsékléséhez pedig a kombájn megfelelő beállítása.

Magyar Szója és Fehérjenövény Egyesület

Székhely:

9246 Mosonudvar, Bereki u. 1.

Levelezési cím:

9200 Mosonmagyaróvár, Erkel F. u. 10.

E-mail: info@magyarszoja.hu

www.magyarszoja.hu

